

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NÁPILAP.

Telefon szám: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok érdekvélményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Tisztújítás Torda-aranyosban.

Torda-aranyos-vármegyében a tisztújítási mozgalom időnapelött megkezdődött. Még nem dűl a vihar, de a szél már derekasan zúg. Egyelőre az alispáni állás betöltése körül foly a mozgalom. Erre a diszes állásra három jelölt van a vármegyének. Szokatlan gádgaság a mai szűk világban.

Az egyik jelölt Rédiger Béla, a ki jelenleg — egyhangulag választott alispánja a megyének. A másik két jelölt — abc-e sorrendben — Betegh Miklós és Damokos Andor. Jelenleg mindkettő főszolgabíró.

Sok körülmény játszik arra a közre, hogy ezzel a tisztújítási mozgalommal ne a vidéki levelezés rovatában foglalozzék a hírlapíró, hanem a publicistika részére főtartott hasábkon. Mert ehhez a mozgalomhoz komoly köze van a vármegyei intézmény minden barátjának és minden ellenségének.

A dolog úgy áll, hogy az önkormányzatilag vezetett közigazgatásnak minden híve szükségképpen a Rédiger Béla jelöltetése mellett kell, hogy állást foglaljon. Megmondom az okát is.

Az a hadjárat, mely a vármegyei intézmény ellen, mintegy 15 év előtt indult, s mely kulminációját a Szapárianus fele törvényjavaslat tárgyalása rendén érte volt el, lassan lassan, az idők tapasztalatának és a kölcsönösen napfényre hozott argumentumoknak hatására alatt, meglehetősen elvesztette összes méregfogait. A jelszavak visszahúzódtak abba a semmiségbe, a melyből keletkeztek. Az államosítás eszméjének varázsa megszűnt. A kérdés izomlana földerítette, hogy a mit az újítók akarnak, az voltaképpen nem egyéb, mint a központi hatalom szeretlen kitérítése. Az is kiderült, hogy jobb közigazgatás csak jobb erővel és több pénzzel remélhető. Azt is állították, hogy hiányos állami organizációnak nagy segítségére van a vármegyei intézmény által létesített társadalmi organizáció. Eltérülni a vármegyét annyira, mint leszerelni a magyar társadalmat. Leszeríteni a nemzetet a közigazgatási öntevékenységtől annyi, mint a szabadságot feláldozni a bürokráciának. Ha vármegye és városi önkormányzat nem lett volna: Kossuth Lajos most idegen földön aludna örök álmát és nem volna felállítva Aradon a vértanúk emléke és Budán a honvéd-szobor. Mert az állam nem vett részt e szent mozgalomban és a nemzet érzelmeiből állandóan távol tartja magát.

Ismétlem, a botorul kiesztelt újításnak méregfogait kitépte az idők tapasztalása. Egyetlenegy a fogak közül azonban még is harap. Ugyanis még mindig tartja magát az az érvelés, hogy a vármegyei tisztviselő állásának nincs meg a kenyérszerbiztonság érzete s e miatt a jóra való elemek nem vállalnak ott szolgálatot. Ugy mondják, hogy az időszaki választások kétséssé teszik az existálást s lehagylják a munkakedvet.

Ez az állítás pszichológiai érvekkel is megdöntött ugyan, de a látszat annyira az intézmény ellen van, hogy a döntő súlyu okoskodást nekünk a tények sorozatában kell keresnünk. Rézszerűen nem is mulasztottam el soha nézetem mellé a tényeket hívni segítségül. Sokszor vetettem föl a kérdést, hól, melyik municipium és mikor adott túl jóra való tisztviselő választás útján? E kérdésekre kielégítő választ adni soha sem tudtak, mert az önkormányzatilag vezetett közigazgatásnak erős tradíciója, hogy az alkalmasnak bizonyult tisztviselőt mindenkor újra választja. Olyan régi, olyan állandó, olyan szigorú e tekintetben az irányzat, hogy azt bátran lehet a magyar vármegyei intézmény egyik domináló elvének nevezni.

A ki ez ellen az elv ellen cselekszik, az a vármegyei intézmény ellen

cselekszik. A ki komoly ok nélkül, akár választási jubból, akár klik-befolyás alatt, akár egyéni vonzalmak által vezéreltetve, a meglevő, kipróbált és alkalmasnak bizonyult tisztviselő ellen jelöltet állít, az vétkezik a vármegyei intézmény szelleme ellen és nem fontolja meg, hogy a választás csak kiselejt-zés lehet, de nem fajulhat el odáig, hogy pellengére legyen az érdemeseknek.

A ki nem tud élni a választás jogával és mégis gyakorolja, az visszaél vele. A ki e nagy joggal visszaél: nem érdemes erre a jogra.

Már most fölmerül a kérdés, hogy vajlon Rédiger Béla kiselejtezendő-e vagy nem? A válasz igen könnyű. Tudtommal Rédiger huszonnyolc év óta szolgálja a vármegyét. Hosszas ideig volt főjegyző; rég ideje már, hogy alispán. Ott született, ott élt a vármegyében. Tehát egész élete összevan növe a vármegye gondjaival, bajaival, szükségleteivel, reményeivel. Ismeri az embereket és a viszonyokat. Örömben, bánatban egy hosszú életet át osztott a vármegyével. Aztán — — — ma már talán nem is érdem; az újabb nemzedék meglehet kevés sulyt helyez rá, de mi, kik akkor is éltünk, nem szívesen feledjük azokat, kik mikor a hazafias veszélyekkel is össze volt kötve, veszélyt nem tekintve, áldozatot nem kímélve, nyakukba vették a szűkölködés tarisznyját, kivándoroltak az édes szülőföldről, s fegyvert ragadtak Italia szép ege alatt, hogy hasznára legyenek a magyarok szabadságának. Így alkották meg ott a magyar legiőt, melynek Rédiger is tagja volt.

Nos? Ezt az embert akarják Torda-aranyosban kiválasztani? Egy ilyen tisztviselő megbuktatásával akarnak a vármegye nemes szellemén részt tenni?

En teljesen értem a főispán eljárását, ámbár helyeselni nem tudm. Érttem; mert ő olyan kormányokat szolgál immár évek óta, a melyek a vármegyei intézménynek nem barátjai. A főispán tehát logikusan jár el, mikor nem Rédiger mellé sorakozik, mert egy kipróbált tisztviselőnek az elejtése jó argumentum lesz a vármegyei intézmény ellen. Ezzel a ténnyel alaposan diszkreditálni lehet a választási rendszert. Mi sem természetesebb tehát egy főispán részéről, mintha alkalmasnak keres e megunt rendszer hitelének csorbitására.

Ilyenformán értem a főispán magatartását, a ki Rédiger ellen Betegh mellett foglalt állást s a mint hallom, kijelentette, hogy jelöltjével együtt győz vagy együtt bukik. Ismétlem: értem, de nem helyeslem és fölöttem módon csodálkozom fölöttem. Mert nagy korteshirben áll ugyan gr. Bethlen Géza, de az alkotmányos tisztesség határát tudtommal át nem szokta lépni. Azt pedig az alkotmányos élet tisztessége kívánja meg, hogy a használható és alkalmas tisztviselőket ne tekintsük kifacsart citromnak.

Hazánkban a legnagyobb hatalom nem a király, nem a kormány, nem a bíróság, hanem a főispán. Mert egyetlen állás sem rendelkezik akkora diszkrecionális hatáskörrel, mint a főispáni állás. De a becsületes emberre nézve éppen ez a tulajdonság diszkrecionális hatáskör, szigorú korlátokat állít föl. Olyanforma ez, mint az adósságok között a kártya-adósság, melyet, miután a bíróság nem ítél meg, becsületbeli adósságnak szokás tekinteni. A főispán uraknak nem igen van törvénybeli felelősségük. Ők az ázsiai despotismus szellemének nyugateurópai expositurái. Jóformán mindent tehetnek, a mit akarnak. Hatalmukra nézve csak az a korlát létezik, a melyet önmaguk állítanak fel emberi és polgári lelkiismeretük szerint. Éppen ezért az alkotmányos tisztesség úgy kívánja, hogy ne furakodjanak e korlátok felállításával.

Avagy talán nem jó tisztviselő Rédiger?

Furcsa, hogy nem olvastam az ellene megindított fegyelmi keresetekről, hogy nincs tudomásom azon dorgálásokról, elmarasztalásokról, büntetésekről, felfüggesztésekről, melyekben őt a fegyelmi hatóság részesítette! Hiszen, ha ő rossz alispán: akkor a főispánnak ezer módja volt őt az alispáni állástól rendes uton és módon megfosztani.

En Rédigert személyesen alig ismerem. Emlékezetem szerint egyszer találkoztam vele az Enke ünnepsége alkalmával. Egyéni indulatok tehát nem vezethettek e sorok írásánál, mert — éppen ellenkezőleg, úgy a főispánról, mint a másik két jelöltéről, talán itt is elmondhatom, hogy szíves barátságukkal tisztelték meg, mióta csak ismerjük egymást. Ha tehát azokra a vonzalmakra hallgatnánk, melyeket a társas élet teremt, bizony nem Rédiger mellett foglalnék állást. Nincs is kifogásom sem Betegh sem Damokos ellen, mert mindketten művelt, jómodorú, kitünően iskolázott férfiak. De aricus Plató Andor, amicus Aristoteles Miklós, sed magis amica veritas. En a vármegyei rendszer lelkét az önkormányzati intézmények szellemét, a választási elvközlését és humanitását látom a megsértve a Rédiger Béla megbuktatása által s éppen ezért mindazokat, kik előtt ezen elvek becsese, s kik nem az én szavamra, hanem az én érvelésemre sulyt fektetnek, arra kérem, hogy foglaljanak állást Rédiger Béla mellett, tömörüljenek szervezkedjenek s juttassák derék alispánjukat győzelemre.

Bartha Miklós.

Politikai hírek.

Uj főrendek. A főrendház igazoló-bizottsága szombati ülésén tárgyalta hat magánának főrendházi tagságért folyamodó kérvényeit. Ezek a következők: Karácsonyi Kamilló gr., Forgách János gr., Zeyk József br., Bohus Zsigmond és László báró, Solymossy László báró. Az igazoló-bizottság a hat főrend igazolását fogja ajánlani a főrendháznak. — Ez alkalommal iktatták az elhunyt László főherceget is a főrendek névjegyzékébe, ahonnan nyomban törölték. Törölték továbbá Karsay Sándort, a ki püspöki állásáról lemondott, Szentiványi Mártont és Csáky Béla grófot, a kik meghaltak.

Gazdasági tanfelügyelő. A földmívelési miniszter napirendre tűzvén a mezőgazdasági szakoktatás újjászervezését, e végből Magyar Kázmér ismert gazdasági szakirót és intézőt gazdasági tanfelügyelővé nevezte ki. Megelőzőleg a miniszter megbízta Magyar a mezőgazdasági szakképzésnek külföldön, különösen Dániában való tanulmányozásával, mely tanulmányutjáról a kiküldött mostanában tért vissza.

A millenium.

A parlamenti albizottság ülése.

Az országgyűlési milleniumi albizottság tegnap Széll Kálmán elnöklése mellett ülést tartott, a melyen résztvett Bánffy miniszterelnök is. A miniszterelnök mindjárt az ülés elején kijelentette, hogy a király és az udvar okvetlenül részt fognak venni a kiállításban. Ezt különben tudtuk Bánffy kijelentése nélkül is. A király, a mi információink szerint, nem várja Bánffy előterjesztéseit az udvarnak a milleniumon való részvétele tárgyában, hanem teljesen a maga iniciatívájából kíván cselekedni ebben a kérdésben.

A miniszterelnök különben az ülésen előterjesztéseket is tett. Így hét ezredéves emlékszóbor felállítását iránt tett javaslatot, a melyeket történelmi nevezetességű helyeken kellene felállítani. Ezek Dévényen, Pusztaszerezen, Brassón, Pannónhalmán, Zóborhegyen és Munkácson lennének felállítandók, a hetedik emlékszóborra vonatkozó terv még nem készült el.

Az emlékek felállítására 150.000 forinttal többre fog kerülni, mint a mennyire eredeti-

leg előírták. A miniszterelnök előterjesztéseit a bizottság elfogadta.

Az ülésen szóba került a V á g ó Pál milleniumi díszmenete is és erre nézve azt határozták, hogy a díszmenetet a hivatalosan rendezett ünnepélyektől külön választják.

A kiállítás megnyitása után, már május 2-án és később június 8-án, a koronázás évfordulóján, lesznek nagyobb szabású ünnepek.

A szűkebb bizottságnak mindezekre vonatkozó határozatait a millenáris nagy bizottság elé fognak kerülni, a mely október elsején tartja meg ülését.

Katonai-iskola Székelyföldön.

S. Szt-Györgyről írják szombati kelettel: Jelentettük, hogy Kriehammer közös hadügyminiszter, kinek székely katonai-iskola ügyében szándéka volt személyes tapasztalatok szervezése végett körutat tenni a Székelyföldön, közbejött hivatalos teendői miatt nem valósíthatta meg utazási szándékát, hanem a katonai-nevelő intézetre vonatkozó előkészítő tanulmányaira Nyíry Sándor alezredest küldötte ki.

A hadügyminiszter képviselőjét eme látogatás céljairól és tartalmáról is nagy óvacciókkal fogadta Seps-Szentgyörgy város közönsége.

A köz- és magánépületeken lengő nemzeti löbögök mintegy jelezni kívánták a magyar állami, sőt monarchiai fontossággal is bíró ügyben történt első hivatalos lépés fölötti örömet.

A polgárság, társulatok, testületek löbögökkel vonultak ki a pálya udvarra; a tüzöltő-testület zenekarával jelent meg a fogadtatáson.

Délután fél öt órakor érkezett meg a vonat Brassó felől, mikor a tüzöltők zenekarának Rakoczy-indulója fölhangzott, melynek végeztével ifj. Gödri Ferencz Seps-Szentgyörgy város polgármestere üdvözölte az érkező vendéget szép beszéddel, melyet lapunk mai számában közlünk.

Nyíry alezredest kellemesen lepte meg a lelkes fogadás és a hozzáintézett üdvözlő beszédre adott válaszában kifejezését is adott annak, kijelentvén, hogy nem őt, hanem a közös hadügyi kormányt vezető minisztert illeti. Melegen emlékezett meg a székely fajnak a trón és haza védelmében mindig tanúsított hűségéről, sokszoros élnézések között köszönetet meg ismételt a közönség szívélyes figyelmét.

A hadügyminiszter képviselője Hatolykai Pota József főispánnal kocsiába ült s hosszú kocsiorsóval álló kísérettel vonult be a felbőgözött városba, hol vármegyénk főispánjának a vendége.

Nyíry Sándor alezredest ma délelőtt megtekintte a várost és közintézeteket; délből 1 órakor a városház dísztermében tiszteletére bankett lesz. Vasárnap a reggeli vonattal vármegyénk főispánjával Kézdi-Vásárhelyre utazik.

A haláfelirat.

Budapest, szept. 28.

Dr. R á c z János, dr. L u k á c s László és társai ő felsége kabinetirodájából, a m. kir. miniszterelnökségnek 3177. számú leirata kapcsán ma nyerték az értesítést, hogy ő felségének kegyelmi tényeért a korona elébe terjesztett haláfeliratot a király kegyelmesen elfogadta.

A haláfelirat szó szerinti összege, mint értesülünk, a következő:

Felséges császár és apostoli király!

Legkegyelmesebb Urunk!

Császári és apostoli királyi Felséged legmagasabb kegyelmi ténye vissza adta szabadságunkat. Az élet ezen legrágább kincsének birtokába jutván, legelső gondolatunk, legfőbb óhajunk az volt és az ma is, hogy legmelyebb halálunk és köszönetünk hódolattaljes kifejezését a legmagasabb trón zsámolyára lehessük.

Mint a oláh nép gyermekei, akik atyáink és ősünk kegyeletteljes hagyományainak szellemében törhelen hűséggel ápoljuk a legmagasabb trón és a dicsőséges uralkodóház iránt a változatlan hűség és odaadó szeretet erényeit: legmelyebb alázattal jelentük meg császári és apostoli királyi Felséged legmagasabb trónja előtt, hogy lojalitásunk ezen élő és őszinte érzelmeivel együtt hódolattaljes kifejezést adjunk mélyen érzett halálunk és köszönetünknek a legmagasabb kegyelemért, melyben részesültünk.

Alázattal kérjük Felségedet, hogy köszönetünk ezen kifejezését kegyesen fogadni méltóztassék.

Császári és apostoli királyi Felségednek legalázatosabb alátvalói:

Budapest, 1895. szeptember hó 20-án.

Dr. Ratiu János, dr. Lucaci László, Coroiaru Gyula, Domide Geraszim, Patitia Rubin, dr. Mihali Tiivadar, dr. Suciu Aurél, dr. Barciaru P. Dániel Comsia Demeter.

Állami anyakönyvek és a katonaság.

Hogy minő viszonyban fog állani a katonaság az állami anyakönyvvezetéssel, arra vonatkozóan a szeptember 14-én tartott miniszteri tanácskozásból kifolyóan megjelent miniszterelnöki rendelet közli az illetékes hatóságokkal az eljárás szabályzatot, melynek lényege a következőkbe vonható össze:

1. Az 1894. évi 33. törvényczikk hatályának területén lakó katonai egyéneknek előforduló születéseket és haláleseteket az állami anyakönyvekbe is be kell jegyezni. És éppen ezért a Magyarország területén levő katonai laktanyák, kórházak, letartóztatási helyek és egyéb intézetek előjárásai, továbbá ugyan ezen területen a cs. és kir. haditengerészet hajóinak parancsnokai az ott előforduló születéseknek és haláleseteknek bejelentését az idézett törvény 37. és 69. §-ban körvonalozott kötelezettségükhöz képest szóval, vagy írásban teszik meg.

2. A m. kir. anyakönyvvezető az általa bejegyzett születési vagy halálozási esetet hivatalos anyakönyvi kivonat alakjában közli azon katonai parancsnoksággal, melynek területén az anyakönyvvezetői székhely van.

3. Ha valamely katonai egyén, ki magyar állampolgári kötelekbe tartozik, Magyarország területén kívül születik, vagy hal meg, a katonai anyakönyvvezető tartozik az esetet hiteles anyakönyvi kivonat alakjában átküldeni az illetékes m. kir. anyakönyvvezetőhöz.

4. A házasságra, melyet katonai egyén Magyarország területén köt a XXXI. és XXXIII. törvényczikk rendelkezései érvényesek. Az anyakönyvvezető a házassági eseteket hiteles anyakönyvi kivonat alakjában értesíti az illetékes katonai parancsnokságot. Ha magyar állampolgár Magyarország területén kívül köt házasságot, a katonai anyakönyvvezető arról hiteles kivonatot állít ki s azt megküldi az illetékes m. kir. anyakönyvvezetői hivatalnak, mely azt beiktatja.

E rendelkezések érvénye Fiuméra is kiterjed.

Pasteur halála.

Vasárnap reggel érkezett a gyászhir Párisból, hogy Pasteur a nagy tudós szombat este meghalt.

Pasteur Lajos halála váratlan és súlyos csapás a tudományra. Isten kegyelméből való tudós volt, a ki új utakat nyitott, új irányokat kezdett meg az orvosi tudományban mint Jeffers, a védlimlőoltás felfedezője, azeket, tízezreket mentett meg, a biztos haláltól. Pasteur a bakteriologiai vizsgálat és orvosi tudomány terén korszakos alkotásokkal örököltette, meg nevét, a melyek nemcsak számosan olyan betegnek mentették meg életét, a kik az ő felfedzései nélkül okvetlen a kínos halál martalécai lennének, hanem alapot és módot nyújt más súlyos betegségek sikeres és biztos leküzdési módjának felfedezésére. Nevét a közönség főként onnan ismerte, hogy a veszettség-düh ellen sikeres gyógyítási módott talált fel. De ugyanaz a bakteriologiai módszer, a melylyel Pasteur ezt a nem remél-fényes eredményt elérte, a modern tudomány szerint alkalmas arra is, hogy a legtöbb és legsúlyosabb betegséget is meggyógyítsák vele.

Alig egy-két esztendeje, hogy Behring találmánya, gyógyszerum reményt öntött a différia szerencsétlen sorvado áldozataiba. Pedig ez a találmány — miként Behring maga is elismerte — nem volt egyéb, mint Pasteur elveinek, tantétéleinek alkalmazása más téren és hamajdan sikerül legyőzni az emberiségnek ezt a szörnyű ellenségét, a mely kíméletlen kézzel tizedeli meg az emberiség sorait, ez is első sorban Pasteur érdeme lesz.

Pasteur Lajos korszakokat orvosi találmánya a veszettség elleni oltási gyógymód, a mely a veszett eb agy és gerincvelőjében székülő veszettségi méreg (virus) azon tulajdonságán alapszik, hogy ez annál inkább veszt fertőző erejéből, minél tovább áll a levegőn. Pasteur, a ki a virus ezen tulajdonságát felfedezte, ezen fertőző anyagból sorozatot állított össze és kezdve a leggyengébbtől a legerősebbig a mérget fokozatosan beoltotta ebekbe. Az oltás következtében az

ebek immúnissákká lettek, míg a be nem oltottakon a harapás után a veszettség kitört. Ugyanezt az eljárást alkalmazta Pasteur a megmaradt emberekre is és kísérletét fényes eredmény koronázta. Míg a beoltás előtt 15. 30 százalék volt a megmaradt embereknek halálátszáma, addig az oltás felére szálította azt le.

Népek áldása fogja sirjába kísérni a nagy tudóst, a ki nemcsak hazájának szerzett emulhatatlan dicsőséget, hanem jövevénye volt az egész emberiségnek is.

Felhívás

a közgazdasági írókhoz és kiadókhöz.

Az 1896-iki Ezredéves országos kiállítás V. (kereskedelmi, pénz és hitelügyi) csoportjának egyik részleteül a csoport intéző bizottsága szaknyelvtár rendezését vette tervbe. E könyvtár ki fog terjedni a közgazdasági és pénzügyminiszterek összes ágaira s főleg az abba véve mindazok az idevágó irodalmi munkák, amelyek 1. hazai szerzőktől erednek, 2. ha külföldi szerzőktől valók is, magyarra le vannak fordítva és 3. habár külföldi szerzők termékei és lefordítása nincsenek, de hazai viszonyainkra vonatkozóakat tartalmaznak.

Hogy e könyvtár megfelelőleg rendezhesse és a csoport kiállításában felállíthassuk, az első sorban érdekeltek közreműködésére van szükségünk. Főképp az ennélfogva mindazokat a szerzőket és kiadókat, a kik ide vonatkozó munkáikat írtak illetve közre adták: szíveskedjenek ezekből egy példányt az említett célra átengedni.

Szüntegy főlkérjük a kiállítás és különösen a kereskedelem, pénz- és hitelügyi csoport minden barátját, hogy e könyvtár felállításához járuljanak és pedig főképpen régebbi szakmunkákkal, a melyeknek szerzőihez vagy kiadóihoz e gyűjtemény érdekében immár nem fordulhatunk.

A könyvek beiktatásának f. é. október hó végéig, az 1896-iki Ezredéves országos kiállítás igazgatóságának, címére kérjük. Budapest (városrész), az V. csoport számára.

Budapest, 1896. szeptember hó 28-án.

Az Ezredéves orsz. kiállítás kereskedelmi, pénz- és hitelügyi csoportjának elnöksége:

Falk Miksa. Lukács Antal.
orsz. képviselő. főrendiházi tag.

Mende Bódog,
a csoport előadója.

Főpásztori körlevél

az erdélyi ev. ref. egyházkerület összes hűveinek.

(Felolvasandó 1895. okt. 6-án és 13-án vasárnap délelőtti esetleg délutáni istentisztelet alkalmával is összes templomainkban.)

Minden lélek a felső hatalmasságoknak engedelmes legyen, mert nincsen hatalmasság, ha nem Istentől és a mely hatalmasságok vannak, Istentől rendeltettek. Azért valaki ellene támad a hatalmasságnak, az Isten rendelésének támad ellene. (Róm. XIII. 1-2). A nagy apostol e szavaival köszöntelek titeket az Ur Jézus Krisztusban mindnyájan kedves atyáim! Mert bizonynyal hírül vetétek, hogy dicsőöségben uralkodó koronás Királyunknak s törvényhozásunknak egyező akarata folytán, foyó évi október hó 1-étől kezdve három oly törvény lép életbe, mely a hazai összes vallásfelekezeteket, s ezeknek sorában a mi erdélyi magyar kalvinista egyházunkat is, sőt némely tekintetben még fogva, első sorban épen minket közelről

érdekel. E törvényeknek, miután azok az Istentől rendelt földi felső hatalmasságaink által vannak megállapítva: a magyar haza minden hű és igaz polgára engedelmeskedni köteles, s mi erdélyi magyar kalvinisták annyival inkább, mert a történelem tanúsága szerint anyaszentegyházunk hívei kezdetől fogva a magyar alkotmány és az alkotmányos uton hozott törvények előtt készek valának mindig, még áldozatok árán is, önként meghódolni s azoknak védelmében hajdan dicső fejedelmek, a Bocskayak, Bethlenek és Rákóczyak vezérlete alatt még életüket is feláldozták. Ez idő szerint, részünkről ily nagy áldozatra szükség nincs, mert az új törvények lelkiismeretünk szabadságát szent hitünk evangélium igazságait teljességgel nem sértik, sőt hitbuzgalmunk élesítésére, vallásunk és egyházunk iránti szeretetünk gyakorlására az eddiginél még szélesebb munkatér tártnak fel előttünk a egyszerű, hatalmas lépéssel közelebb visznek minket a különböző vallásfelekezetek közti egyenlőség, a kölcsönös türelem és békés együttélés fölséges céljához, melynek eléréseért a letűnt időkben oly sokszor küzdöttünk s nem egyszer hiába áldoztunk.

Az új törvények közül az első: az 1894. XXXI-ik törvények, a kötelező polgári házasságról szól s az eddigi törvényes gyakorlatot eltérőleg megállapítja azt, hogy ezután törvényes házasságot kötni, csak az állam által e célra kirendelt polgári tisztviselő előtt lehet. Intelek azért titeket, hogy a törvény e rendelkezését feltétlenül tiszteletben tartásotok a köztársasági mindazok, kik házasságra lépni akarnak, ösmerjék köteleességüknek e szándékukat legalább két héttel előre illetékes lelkipásztoroknak bejelenteni, a ki készségesen megadja nekik a szükséges felvilágosítást további teendőik felől s egyszerűen az eddigi gyakorlat szerint, házasságra lépésüket a templomban közhírré teszi.

Figyelmeztetek titeket kiváltképpen arra, hogy az új törvény teljességgel nem tiltja s nem zárja ki azt, hogy a polgári tisztviselő előtt megkötött házasság, a kötés után azonban, az illetékes lelkipásztor által egyházilag is megkötöthessék, eddigi szertartásunk szerint eskütétel által megerősíthessék s a szeretet frigyére Isten áldása is kéressék. Sőt ellenkezőleg, a törvény végrehajtására vonatkozó rendelet 67. §-a annak kijelentésére utasítja a polgári tisztviselőt, hogy a házasságok előtt történt megkötésével a házasságok valódi kötelezőségüknek még eleget nem tettek. Vallásos köteleőségük pedig az, hogy ne elégedjenek meg a polgári kötéssel, hanem Istennel és saját gyülekezetükkel színe előtt szent esküvel kötelezzék el magukat az egymás iránti házastársi szeretetre s kérjék az egyház áldását, mert: Istentől száll alá minden jó adomány és tökéletes ajándék. (Jak. I. 17.) Csak így lesz frigyük a szó igaz értelmében keresztény házassággá s tesznek bizonyosságot arról, hogy nemcsak jó hazafiak, de egyszerűen evangélium szerint reformált anyaszentegyházunknak buzgó hívei s Krisztus szavait alkalmazzuk, megadják: „az államnak, a mi az állam, s Istennek, a mi az Istené.” (Mát. XXII. 21.)

Az új törvények közül a második: az 1894. évi XXXII-ik törvények, a házasságok elvégzéséről. E törvények megváltoztatják az 1863. évi LIII-ik törvények, melyek eddig érvényben voltak azon rendelkezést, mely szerint a vegyes házasságokból származott gyermekek közül a fiúk: atyjuknak, a lányok: anyjuknak vallását követik. Utat nyit arra, hogy a házasságok, házasságok megkötése előtt megegyezhetnek abban, hogy gyermekei valamennyien az atya, vagy az anya vallását kövessék, abban neveltesse. A meggyezés azonban csak akkor érvényes, ha kir. közigazgató, kir. járásbíró, polgármester, szolgabíró előtt jött létre s a törvény megállapíthatja azt, hogy ha ily előleges megegyezés nem történik, akkor mint eddig, úgy ezután is a gyermekek szülői

vallását nemük szerint követik. Az új törvény utat nyit továbbá még arra is, hogy a létrejött megegyezés később megváltoztatható azon esetben, ha valamelyik fél, a másik házastárs vallására tér át, s így, házasságává válik. Ez esetre a törvény úgy rendelkezik, hogy a születendő, valamint a hétéves életűeket még be nem töltött gyermekek a szülők közös vallását kövessék.

A törvénynek e rendelkezései szent vallásunk főmórádására s evangélium szerint reformált anyaszentegyházunk egész jövődjére nézve, csak azon egy esetben nem rejtenek magukban veszedelmet s a bekövetkező idők rendén végpusztulást: ha valamennyi reformált férfi, avagy nő, midőn házasságra lép, pendő, semmiféle tekintet miatt bele nem egyezik abba, hogy születendő gyermekei valamennyien, más vallású házastársa vallását kövessék. Ellenkezőleg, hogy vallásos hitük szent örökségükben átszálljon maradékaikra s boldogság őket is, a meggyőződés és szeretet szelíd fegyvereivel kövessenek el mindent arra nézve, hogy születendő összes gyermekeik előleges megegyezés útján, az ő hitüket s vallásukat kövessék. Abban az esetben, ha más vallású leendő házastársuk, előzetes beleegyezését erre megadni semmiképpen nem hajlandó, tántoríthatatlanul ragaszkodjanak ahhoz, hogy születendő gyermekeik kövessék nemük szerint szülőik vallását, vagyis: a fiú az apját, a leány az anyját. Az a református vallású férfi vagy nő, a ki akiről házasságra lépése előtt, akár azután vallását titlenül elhagyja, avagy születendő vagy már elő kiskorú gyermekeit, saját vallása s egyházá kötelezőből kiszakíttatni engedi: szent vallásunk jövődjé fennmaradását veszélyezteti s annak erősségeit rongálja; már pedig ez szentlelek elleni bűn, melyet Krisztus Urunk szavai szerint Isten sem bocsát meg. Kérlek azért is intelek titeket: „ne illesselek keserítéssel az Istennek ama szent lelkét mely által megpecsételték a teljes váltásnak napjára.” (Ef. IX. 30.)

Az új törvények közül a harmadik az 1894. évi XXXIII-ik törvények megállapítja azt, hogy október 1-étől kezdve, a születések, házasságok és halálesetek közhitei nyilvántartására s tanúsítására, kizárólag az állami anyakönyvek fognak szolgálni. Az eddigi törvényes gyakorlat szerint az anyakönyvek vezetése s nyilvántartása, a különböző vallásfelekezetek lelkipásztorainak jogkörébe tartozott s vezették azokat, egymástól lényegesen eltérő elvek szerint s minden a saját, illetőleg gyülekezete anyanyelvén. Ezután vezetni fogják azokat az egész országban, az állam által kinevezett közegek és pedig az erre vonatkozó törvény s rendelkezések által megállapított egységes elvek szerint, egy nyelven s ez az állam hivatalos nyelve: a magyar. E törvényes intézkedés a magyar állam eszméinek e téren teljes diadalát, anyanyelvünk kizárólagos uralmára emelkedését jelenti s jelenti továbbá azt is, hogy a különböző vallásfelekezetek között, az eddig különböző elvek szerint vezetett anyakönyvezések miatt gyakran fölmerült zavarok s viszálykodások megszűnnek s uralkodni fog az egység s az állami rend. Nekünk evangélium szerint reformáltaknak, kik a magyar állam eszméinek kezdetől fogva hívei voltunk, vagyunk és leszünk, kiknek édes anyanyelvünk a magyar, s kiknek vallásunk is méltán nevezetetik: „magyar vallásnak”, ez új törvényt lelki örömmel üdvözöljük, rendelkezéseinek keszszéggel engedelmeskedni, a legkedvesebb hazafias köteleőségünk a magasabb rendű államérdeknek s anyanyelvünknek e diadalért zugolódás nélkül áldozzuk föl azon anyagi előnyeinket és jogainkat, melyeket eddig e téren élveztünk s gyakoroltunk.

Intelek ezért titeket kedves atyáim! kettőre. Először is arra, hogy ha az Isten, házassági szövetségeketek új szülöttel áldja meg, vagy családotok valamelyik tagját magához szólítja, társaitok szoros kötelezőségüknek úgy a születés mint a halálzási esete-

ket az eddigi gyakorlat szerint első sorban is azonnal lelkipásztorotoknak tudomására hozni s kérni őt arra, hogy az új szülöttet a keresztény szent szakrámentuma által vegye föl evangélium szerint reformált anyaszentegyházunk tagjai sorába jegyezze be az ezután is vezetendő egyházi anyakönyvbe; ha pedig halálzási történet, jelentések be az is azonnal a lelkipásztoroknak a halotti anyakönyvbe bevezetés végett s kérétek őt föl, a temetési szertartás végzésére. Ezeknek megtörténte után tegyék meg a törvényt szabta bejelentést az illetékes állami anyakönyvvezetőnél.

Figyelmeztetek titeket másodszor arra is, hogy az eddigi egyházi anyakönyvek, az új törvény értelmében folyó hó 30-án lezártnak ugyan, de továbbra is a mi birtokunkban, s érvényben maradnak s ezrint az eddig bejegyzett születésekről, esketésekről és halálesetekről a közhitei kivonatokról ezután is lelkipásztorotokhoz kell fordulnotok.

Végül még egyet szívetekre kötök.

Tudjátok, hogy a mi anyaszentegyházunknak szolgálatában álló lelkipásztorainak tulnyomó többsége, az élet mindennapi szükségével s nagy nélkülözésekkel küzdve, prédikálva Krisztus evangéliumát s építi Isten országát. Eddigi törvényes gyakorlatunk szerint kötelesek valának hűveink lelkipásztorainak a templomon kívül végzett szolgálatait fizetni a megállapított díjakat; ugynevezett: stóliákat. Az új törvények életbe lépése folytán, a helyzet e tekintetben is megváltozik s a híveknek az esketésért, templomi hirdetésekért a stóla fizetések kötelezettsége megszűnik. De figyelmeztetek titeket Krisztus Urunk eme szavaira: „mélto a munkás az ő jutalmára. (Luk. X. 7.); s arra, hogy még a hajdankorban így szólott a próféta: „Jaj annak, ki az ő felebarátjával ingyen szolgált s munkája bérét neki meg nem adja.” (Jer. XXII. 13.)

Ime kedves atyáim! az Ur Jézus Krisztusnak megváltott népe! e főpásztori körlevélben rendem ezköri akartalak titeket fölvilágosítani s megjelölni azon irányt, melyet a jövőben követnetek kell, hogy erdélyi reformált anyaszentegyházunk, a maga erősségében továbbra is fennmaradjon s győnyörű küldetés útján előrehaladva az idők végéig virulhasson. Már a nagy apostol megmondá: a régiék elmúlnak, ime, mindeken megújulnak” (II. kor. V. 17.) Romjai fölött a régiéknak, a mi anyaszentegyházunkban is támadjon új élet; az eddiginél erősebb a hitben, kitartóbb a reményességben s gazdagabb a szeretetben. Maradjatok, mint eddig voltatok, a felséges trónnak hű alattvalói, a magyar hazának minden áldozatra kész gyermekei s evangélium szerint reformált anyaszentegyházunknak buzgó hívei. Látogatások szorgalmasan a templomot, az élő Isten házá, mely számunkra a mennynek kapuja. Forduljatok bizalommal lelkipásztoraitokhoz s ne engedjétek szétszakadni azon szent köteleket, melyek titeket eddig is ahhoz az egyházhöz kapcsolak. Melynek kebelén születettek, anyai gondjának védelme alatt felnevelkedtetek s mely vezérel titeket az élet útján, az örökkévalóság révpartjai felé.

Én pedig, kit az Istennek kegyelme arra hívott el, hogy lennék az ő anyaszentegyházban mindennek szolgálja, meg nem szűnök könyörögni érettetek, hogy Isten, a kegyelmenek atyja, a mi Urunk Jézus Krisztus által legyen veletek s a bekövetkező új időkben erősítsen, szenteljen s áldjon meg titeket. Amen!

Irtam és közrebocsátottam

Kolozsvárt, 1895. szept. 27.

Szász Domokos,
erd. ref. püspök.

A polgári házasság szertartása.

Kolozsvár, szept. 30.

Még csak egy pár óra választ el bennünket azon időtől, a midőn országunkban házasságok vallás- és rangkülönbség nélkül egy és ugyanazon módon fognak a polgári hatóság előtt megkötötni.

A házasságkötés szertartása a következő lesz:

A házasságkötő pár a két tanu és násznép kíséretében megjelenik az anyakönyvezető hivatalban, melynek ajtaja fölött „Magyar királyi anyakönyvvezető” feliratú tábláska függ.

A megérkezésről értesítik az anyakönyvezetőt, ki erre atillában, nemzetiszintű szalaggal a terembe lép. Utána hozzá a szolgák az anyakönyvet és az iratokat.

Az anyakönyvvezető helyet foglal a táblánál és felszólítja előbb a menyasszonyt, aztán a vőlegényt és végül a két tanut, hogy lépjenek eléje. A menyasszony és a vőlegény baljánál állnak meg, mögöttük a két tanu körülöttük a násznép.

Ezután az anyakönyvvezető feláll, felszólítja a jelenlevőket, hogy az esküt állva hallgassák meg.

Mag a esketés így következik azután. Az anyakönyvvezető előbb a menyasszonyhoz, aztán a vőlegényhez intézi a kérdést: akarnak e egymással házasságra lépni?

E kérdésre csupán egy szó válasz van: Igen.

Mihelyt e válasz elhangzott, az anyakönyvvezető ismét leül, beírja az új házasság nevét az anyakönyvbe, kiállítja a házassági jegyzőkönyvet és felolvassa annak valamt az anyakönyv tartalmát.

Aztán kezébe adja a tollat előbb a menyasszonynak, majd a vőlegénynek és végül a két tanunak, hogy írják alá neveiket.

Amint ez megtörtént, az anyakönyvvezető kiállítja a következő házassági okmányt.

Tanúsítvány.

N. N. (a férj neve) kolozsvári lakos s N. N. (a nő neve) galui lakos egymással dr. Nagy Mór kolozsvári anyakönyvvezető mint polgári tisztviselő előtt a mai napon házasságot kötöttek.

E tanúsítványt az új házaspár átveszi és a násznéppel együtt eltávozik.

Ammen.

A polgári házasság és a keresztény egyházak.

Kolozsvár, szept. 30.

Tegnap volt az utolsó vasárnapja a kizárólag egyházilag ültethető és köthető házasságoknak.

Lelkesi hivatalok és egyházak körében ez egyaránt mozgalmat idézett elő.

A kolozsvári főtéri r. katolikus egyház templomában Bíró Béla apátplébános hirdette ki az új törvény életbe lépését.

Ismertette a házasságkötést Adámty kezdve, annak a ker. katolikus egyháznak megváltó által szentséggé tételét, mely a r. k. magyar egyházban 900 éven át gyakorlatban volt.

Felolvasta ezután a r. k. egyház főpásztori levelét, melynek 6. lapja a következőket mondja:

Végre Thornycroftné figyelmeztet, hogy a hazamenetelre és a menyegzőre való átöltözködére alig van ideje.

— Átöltözködni a menyegzőre — írt mélté Anna szórakozottan. Oh igen; emlékezem, úgy volt határozva, hogy korán legyen. Ne féljen! — készen leszek.

Lassu léptekkel kereszttől ment a szobán, de az ajtónál megállott, visszafordult, hogy a menyasszonyra nézzen, kinek fején Emma éppen akkor tette fel a narancsvirág koszorút.

— Ugy-e szép? — kérde Emma.

— Igen; ő nagyon szép. Az Isten áldjon meg! édes gyermekem — mondá Valéry kisasszony, Agátát homlokra csókolván.

Agátá megrettent — az Anna ajkai oly hidegek voltak.

— Szeretném — kiáltá Thornycroft Emma, a mint az ajtó Anna után betevődött — ha az én kis leányom elég nagy volna arra, hogy a helyett a csendes és közönséges kinézésű vén leány helyett a koszorús leányod lehetne. De elvágja is, így az életét annál nagyobb lesz.

Kilencz óraker a hivatalos vendégeknek a fele a doktor Ianson ur szalonjában össze volt gyűlve és minden jól ígérkezett sikertülni — mely eredményt Emma, ki most teljes dicsőségében volt, egészen saját magának tulajdonította — és kétségtelen, hogy a jó szívű, tevékeny kis asszonykának igaz volt. De ekkor egy szerencsétlen contretemps jött közbe.

Harper őrnagy, kire az a tisztesség várt, hogy a menyasszony kiadója legyen, azt izente, hogy sürgős dolga miatt tízenegy óra előtt nem mehet a templomba. Azonban ígért, hogy abban az időben találkozik fog ottan a testvérel.

(Folyt. köv.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Szeptember 30.

Az Agátá férje.

— Csak az anyóztól. —

Angolból.

IX.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.
(Folytatás.) (29)

— Nos? — mondá Agátá várakozólag.

— Azon hitben, hogy Angliát rögtön elhagyom, maga azt ígérté, hogy ezt a kis kezét ma nekem adja.

De miután nem megyek el, ezen ígéretem alól fel van mentve — legalább egy időre. Tehát, ha várakozni akar, míg jobban megismer, vagy jobban megszeret, akkor —

— Mit akkor?

— Töröljök ki ezt a napot egészen — rontsuk el — semmisítsük meg, nem gondolva azzal, hogy mi lett volna az nekünk. És a holnap napot nem mint férj és feleség kezdjük meg — csak mint szeretők — barátok — ismerősök — akármí, a mi magának tetszik. — Érzem, hogy már ismét olyan vagyok, mint egy bolond.

Kezét a homlokára tette, melyen sohajtott és aztán kevesebb hevességgel folytatta —

— Ha ez az, a mit maga kíván — a hogy hallgatásából következtetem — édes Agátá, legyen meggyőződve, hogy én beleegyezem. A saját óhaját és akarata ellen — nekem nem kell feleség. Aikának a csak

jai égetnének, ha szívében nem érezne szerelmet irántam.

Agátá még mindig hallgatott.

— Tehát így kell annak lenni, — folytatá az ifjú, lassu, kimért hangon. Itt kell ezt a házat hagynom, mert nem vagyok többé vőlegény. Mondja meg az asszonyoknak, hogy tegyék félre a készüléteket, míg szükség lesz rájuk — a mi lehet, hogy nem történik meg soha!

— Ismételek, hogy — soha. Az élet folyamai oly változatosak, oly számosak és oly viharosak, hogy bármelyik pillanatban elválhatnának bennünket. Lehet, hogy számító leszek és még magánál is gazdagabb feleséget választok; vagy maga fordul el tőlem egy tetszetősebb, kellemesebb, megnyerőbb férfihoz — talán a testvéremhez — vagy —

Agátá visszaretent, míg a haragos vér arczába szökött. A szeretője látta azt és egy pillanatig oly édes sóvárgás volt a tekintetében. De rögtön mosolygott, a hogy az ember a saját képzelődése által alkotott agyremre tenné és szelidültebb modorban folytatta —

— Vagy, ha a saját akaratom megmarad, még akkor is, a hogy Anna Valéry figyelmeztetett bennünket, sok minden történhetik, a mi egyesülésünket megakadályozhatja. Még egy vagy két hónap alatt is — mert ha valaha az enyém akar lenni, ennyi idő alatt is megtörténhetik, hogy valamelyikünk elmegy oda, honnét sem szeretet, sem megbánás nem hívhat vissza bennünket soha többé.

Rettenetes volt Agátá előtt a világnak az a képzel magányossága, melyből az az egyedüli lény eltűnt, a ki őt igazán szerette — az az egyedüli lény, a ki őt becsült. Agátá közelebb buzogott Náthánálhoz.

Azonban — folytatá az ifjú, igye-

kezve lelkében a becsület és nagylelkű gyöngédség egyensúlyát az önző szenvedély érvelei ellen fentartani — ha, mindezeknek dacára ezt a napot bármí okból elakarja halasztani napok, hetek, hónapok vagy évekig én abban is megnyugsom. Legyen úgy minden a hogy maga a saját boldogságára legjobbnak gondolja. A mi az engemet illeti — én ilyekezni fogok sorsomba bele nyugodni.

Elhallgatott egy kevés időre, de ez olyan szünet volt, a mint egy asszony sem érthetett félre.

Aztán, a leányhoz vissza fordulva lassu hangon azt kérde.

— Agátá, mikor menjek el?

A leány az ifjú karjára hajtotta a fejét, és nagyon igaztalan, de nem boldogtalanul ezt az egy szót susogta — „Soha.”

Egy pillanatig Agátá a saját szívére érezte annak a szívnek a hangos dobogását, mely ötlet annyira szerette — olyan ölelés volt az, az ő heves elragadtatásában, melyhez hasonló sem azelőtt, sem azután nem volt. Midőn Agátá szerelmének az ilyen jeleit számítani kezdte, ez az ölelés olyan igazság és valódiság maradt előtte, mint a későbbi kételemek nem tudtak félremagyarázni vagy megdönteni.

Agátá kisiklott a szeretője karjai közül, és sietve, ment ki az ajtón, hol Emmával találkozott. Náthánál egyedül maradt, hogy Thornycroftnek valami magyarázatot adjon, és hogy azt miképpen teljesítette, — a mai napig rejtély maradt.

A menyasszony ünnepélyesen és mélyen meghatva ment fel a szobájába, hogy a menyegzőt öltöztet felvegye.

Anna Valéry kevéssel az előtt érkezett oda. Egyedül ült a Bowen kisasszony öltözőszobájában, a narancsvirág koszorúval játsza. Az arca merengő, sápadt és szomorú volt, volt, de abban a pillanatban, midőn hallotta,

hogy az ajtónál valaki van, ez a kifejezés eltűnt az arczáról.

— Ugy édesem, Thornycroftné az mondta, hogy vőlegényed kissé megdondolatlan. És ő már itt volt.

Agátának hirtelen minden eszébe jutott, a mi történt. És a saját izgatottságát elfelejtette azon való örömben, hogy ő volt az első, a ki Annának a jó hírt megmondja.

— Ah, maga nem tudja, hogy ő miért jött. Brián bácsi — Brián bácsitól egy levél jött.

És őszinte örömben mind a két karjával átölelte a Valéry kisasszony nyakát. És nagyon meg volt lepve, hogy Anna egy szót sem szólott és hogy arca, mely az ő fiatal égi arczához volt szorítva oly hideg volt, mint a márvány.

— Valéry kisasszony, örül?

— Igen, nagyon örülök. És most leszel olyan jó és felhozod nekem azt a levelet?

És Anna a fiatal leányt szeliden eltaszítva magától, leült. A mint Agátá kiment a szobából, azt képzelte, hogy egy halk hangot hallott — egy sóhajt, vagy lihegést; — de Valéry kisasszony nem mozdult. Úgy ült, mint először téve — összekulcsolt kezei az öleiben nyugodtak, kalapjának a fátyla az arczára borult. Midőn Agátá néhány percz múlva visszament és ugyanazon helyzetben találta.

— Köszönöm édesem — mondá.

Anna e szavak után kinyújtotta a kezét a levélért és a legtovábbal lévő ablakhoz ment vele. Hosszas ideig állt. Azon egész idő alatt, míg Emma és a szobaleány a fiatal menyasszonyt öltöztették, Anna, hátát fordítva nekik, az ablak fölkegében állott, lát-szolg a távoli nyugatról jött levelet olvasva, vagy különös tartalmú levelet gondoltatva.

SCU Cluj-Napoca.

H I R D E T É S E K.

Sz. 1229—1895.

698. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbíró 1895. évi 10227. számú végzése következtében Dobál Antal ügyvéd által képviselt Stein Gábor javára Tarcsa Lajos ellen 70 frt s jár. erejéig fogatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 554 frtra becsült butor, épületfák, gazdasági gépekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbíró 11452—1895. számú végzése folytán 70 frt tokekövetelés, ennek végzés szerinti 5% kamatai és eddig összesen 42 frt 90 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig, Kolozsvárt, alperes lakásán és Nagy-utca 27. szám alatt leendő eszközölésére 1895. évi október hó 8-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvárt, 1895. évi szeptember hó 25. napján.

PAP JENŐ,
kir. bírósági végrehajtó.

MÉNES ELADÁS.

A Gróf Teleki László Gyula tulajdonát képező
kendi-lónai félvér ménes

végleges felosztás folytán,

Kendi-Lónán (u. p. Nagy-Iklód, vasut-állomás
Választ, Bonczhida),

október hó 10-én délelőtti 10 órakor

magán árverésen eladatik és pedig:

19 darab anya-kanca, részben szopós csikóval, 21 darab
különböző évjáratu csikó, egy darab félvér mén.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Kendi-lónai ura-
dalom tisztartósága. 675. (2—3)

Olcsó, mégis kitűnő minőségű

FEDÉLCSEREPET

szállít

Ugron Ákos orsz. képviselő

fedélcserép gyára

Székely-Udvarhelyen.

658. (10—10)

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

PORTLAND CZEMENTET

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti
állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsvárt kapható:

SEGESVARY és TARSAI kereskedő uraknál és TESSITORI
és GURISATTI beton-vállalati cégnél.

586. (26—x)

Kolozsvári első nagy kályha-raktár.

Belmagyar-utca 9. sz.

Bel- és külföldi

porezellán, majoli-
ka, agyagkályhák
a legnagyobb választékban.

A legújabb minták szerint
készült kályák egysze-
rűtől a legelegánsabb ki-
állításban és mindenféle
szinben.

Kandallók
minden választékban.

Takaréktűzhelyek

a legelegánsabb kiállításban,
praktikus szerkezettel.

Bármily nagy megren-
deléseket — vidékre is —
pontosan és jótállás mel-
lett teljesít.

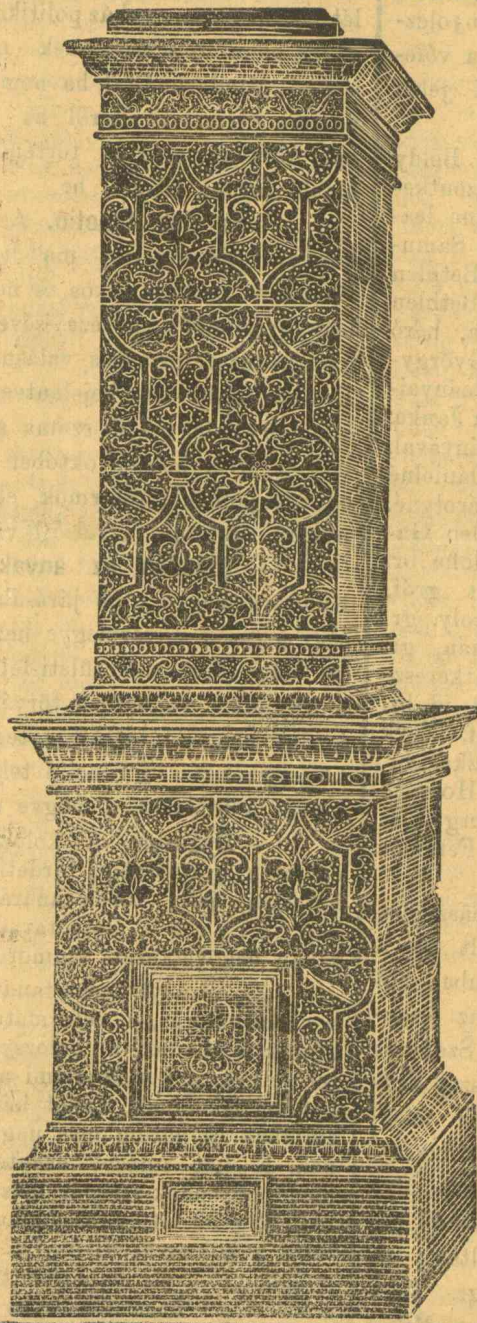
Az építési idényre való
tekintettel, a kályharak-
tárt tessék megtekinteni.

SCHMIDINGER ALAJ.

és TÁRSA,

Kolozsvár, Belmagyar-u. 9.

244. (12—x)

Alapított 1855-ben.

MÜLLER GYULA

(Keresztény Imre utóda)

kefe- és ecset-gyára,
Kolozsvárt, Jókai-utca (belszén) 14. sz. alatt.

Van szerencsém a nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses
figyelmébe ajánlani

gyártmányaimat.

melyek minőség, jóság és az árak tekintetében a külföldi gyárt-
mányokat fölülmulják és a melyek több országos és iparkiallítás
érdem érdemmel lettek kitüntetve.

A székelyházi
országos kiállítás
1879. évi díjnyerő
lett kitüntetve.

A Szolnokdobra megyei
gazdasági egyet. termény,
állat és iparkiallításán
1887. évi díjnyerő lett
kitüntetve.

A budapesti orszá-
ros kiállítás 1885.
nagy díjnyerő lett
kitüntetve.

Nagy raktárt tartok minden e szakmába vágó cik-
kekből a legfinomabbtól a legegyszerűbbig.

Elvállalok mindennemű gépkefék javítását avagy
ujja készítését.

A legjobb romániai sertéből készítek továbbá:

parket-fénykeféket, festő- (Steinpenzlik), meszelő- és ken-
dertisztító, fedélfestő ecseteket,

FODRÁSZ GÖMBKEFÉKET,

ruha-, haj- és bürsönykeféket, mindezeket felelősség
mellett, tiszta sertéből. 5. (26—x)

Kívánatra árjegyzéket azonnal küldök.

MATUTSEK JÓZSEF

27 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete,
KOLOZSVÁRT,

Főtér 32-ik szám alatt (a volt HUTFLESZ-féle
üzlethelyiségben).

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb
anyagból és divat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.
3. (37—x)

ELADÓ

Kolozsvárt, a Vásár-tér és Vashid mellett

több mint 18 holdból álló

házhelyeknek való telek.

Értekezhetni az „Ellenzék” kiadóhivatalában.